Electric Menorah

נרות חשמל

Moti was in a real predicament. He was fresh off ankle surgery and stuck in the hospital for the next couple of days for recuperation. It wouldn't have been so bad, had the first night of Chanukah not coincided with his hospital stay. Moti really wanted to light the menorah, but the rule in the hospital was no fire of any sort for any reason. There were not exceptions whatsoever!

Moti's cousin felt bad for him, and brought him an electric menorah to solve the problem. "Here you go, Moti! You can use this for your menorah," said Moti's cousin.

Moti was very grateful for the kind gesture, but told him that you can't use an electric menorah for Chanukah.

Moti's cousin asked why not and, Moti couldn't come up with a legitimate answer. "You might be onto something," said Moti. So Moti called his Rabbi to find out what the problem could be with using an electric menorah.

Sources

[1] Gemara Shabbos 21b

[2] Darchei Moshe: Orach Chaim 673:1

[3] Chayei Adam 154:22

[4] Meorei Eish: Chapter 8

[5] Yabi'a Omer (3) 35:7

ואין יכול להדליק בשבת וי"ל דס"ל כא הוה צריך ליה למימר בין בחול בין בשבת כיון דאד טעמא הוא אלא ה"ל למימר א)אין מדליקין פתח מדקאמר בין בחול בין בשבת ש"מ שעוד יש טעם אחר בשבת אלא להדליק בכל מקום שהוא חול והיינו שמא יבוה ות"ל סבר דמומר להשתמש לאורה ומיהו רב דקאמר מדליקין בין בחול בין בשבת לא הוה מצי למימר מדליק פתח דה"ל דוקא בחול אבל בשבת אין מדליקין שמא יבוה להשתמש לאורה לפסול הייתי אומר שמש יבוה דשמא יחתה להשתמש לאורה תנוכה אסור להשתמש לאורה וכ"כ יומן ומצאתי נמי קיבלה ורב יוסף נמי משמע לקמן דס"ל הכי וכמה אין זקוק לה כדולמו כדכ"כ להו הכי ורב הונא יחיד הוא ולית הלכתא כוותיה:

דאי לא אדליק מדליק. אבל מכאן ואילך עבר הזמן לומר הר"י פורת דים ליזהר ולהדליק בלילה מיד שלא יחתה יותר מדאי ומ"מ אם אירע דליק מספק דהא מצי שינוי למרינא ולר"י נרתה דעתה אין לומר מצי ילילך דאנו אין נכו היכרא אלא לבני בתים שהרי מדליקין מבפנים: **והמהדרין** מן המהדרין. נרתה לר"י דס"ס וס"ס לא קיימי אלא אגר מים ויש שכן יש יותר הידור לאיכא היכרא כשמוסיף ואולך או מסתר שהוא כנגד ימים הנכנסים או היוצאים אבל אם עושה גר לכל אחד לפי' יוסיף מכאן ואילך ליכא היכרא שיסתכרו שכן יש בני אדם נכנסים: **מצוה** להניחה על פתח ביתו מבחוץ. ומיירי לישא אלא אלא בית עומד סמוך לרה"ר אבל אם יש חצר לפני הבית מצוה להניח על פתח חצר דאמר לקמן ב) אלא שים לה כ' פתחים לריכה ג' גרות ואמרי' נמי גר שים לה שני פיות עולה לשני בני אדם משמע לשני בתים ואם היו מניחים על פתחי בתיהם היה לזה מיותן ולזה משמעל אבל אי מניחים על פתח החצר לחי שפיר: **ובשעת** הסכנה. נרתה לר"י דהיינו מכי אתו מבני לבבל כדאמר בפ' כירה (לקמן דף מה. ושם) מהו לטלטל שרגא דמנוכתא מקמי חברי בשבתא ופ"ת דעל השלחן נמי יקחו לותו כדאמר בגיטין (דף יז.) רבה בר בר חנה אלא אגר מחצר שקל שרגא מקמייהו וי"ל דאין רגילות כ"כ לאפוקי בשבתא ג):

שהיה מונה בחותמו של כ"ג. אם כהן גזרו על הנכריס להיות מזכיס מ) (מגה פ"ד דף לב.) ל"ל שהיה מונה בחותם דקקע אלא ד שהיו מכניסין בו ומוציאין ממנו כל יום ויום ומניחין אותו במקום אחד ומונין כמה נשתיירו מהן ומכירין כמה נכנסו ויצאו ואין זקוק לו. הלכך כחול שרי: **ואסור להשתמש לאורה.** שיכר שהוא גר מצוה וליכא למיחש להטעייה: **ולא קבלה.** שלא חשבו לפמוך על דבריו: **אי וכאי.** לילו הייתי זוכה לגומדא הייתי גורסה כשמעתיה לשון: **גירסא דינקותא.** מתקיים יותר מכל זקנה: **לשיורה.** שיהא בה שמן כשיעור הזה ומיהו אם כבתה אין זקוק לה: **רגלא דסרמודאי.** אם חומה מלקטו עניים דקים ומתעכבין בשוק עד שהולכים בני השוק לבמיהם משמשכה ומבעירים בשמיהם אור וכשלרימין לעניים יוצאים וקוינן מהן: **גר אים וביתו.** גר אחד בכל לילה ואים וכל בני ביתו אגי להו גגר אחד: **והמהדרין.** אחר המצות עושין גר אחד בכל לילה לכל אחד ואחד מבני הבית: **כנגד ימים הנכנסים.** העתידים לבא: **ימים היוצאין.** שילאו בשר וזה שהוא עומד בו ומנה עם היוצאין: **פרי החג.** מתמעטים והולכים בקרבנות דפרשת פנחס ו): **מעלין בקדש ואין מורידין.** מקרא ילפינן לה בתמורת בפרק שני שלחם (דף נט.): **מבחוץ.** משום פרסומי ניסא. ולא בריית ל אלא בחלון שבמיהן היו פתוחין לחלר: **ואם היה דר בעלייה.** שאין לו מקום בחלר להניחה שם: **מניחה.** מבפנים בנגד חלון הסמוך לרה"ר: **הסכנה.** שהיה להם לפרפיים חוק ביום אילם שלא יבעיטו בו אלא בעית ע"ז שלהם כדאמרינן בגיטין (פ"ב דף יז.): **נר אחרת.** לעשות היכר לדבר: **ואי ליכא מדורה.** אם לא לריך נר אחרת לפי שאמתמם לאור המדורה ואם היכרא שהנר של מנוח היא: **ואי אדם חשוב הוא.** שאינו רגיל להשתמש לאור המדורה: **לריך נר אחרת.** לא לא היו היכר: **מאי חנוכה.** על אחת כמה וכמה קנעוה: **כמשמעו** ו). בהלנע ותחוש בטבעתו ויכיר שלא נגעו בו: ר"ג **ועשאום ימים טובים בהלל והודאה.** לא שאסורין במלאכה שלא נקבעו אלא לקרות הלל ולומר על הנסים בהודאה: **גן.** ניצוץ מיקטירניל"ם: **פתים.** קורנס גדול של נפחים: **כעל גמל חייב.** שלא היה לו להגדיל בהילתו שתכנס לתוכו: **כגר חנוכה פטור.** חנוני שבבתים פירסום מצוה היתה שם: **ואם אומרת.** הא דקתני גגר חנוכה פטור:

פסולה

אין זקוק לה ומותר להשתמש לאורה **א"ר זירא אמר רב מתנה ואמרי לה א"ר זירא אמר רב** א**פתילות ושמנים שאמרו חכמים אין מדליקין בהן בשבת מדליקין בהן בחנוכה בין בחול בין בשבת** א"ר ירמיה מאי טעמא דרב קסבר ב)כבתה אין זקוק לה ג)ואסור להשתמש לאורה אמרוה רבנן קמיה דאביי משמיה דר' ירמיה ולא קיבלה כי אתא רבין אמרוה רבנן קמיה דאביי משמיה דר' יוחנן וקיבלה אמר אי זכאי גמירתיה לשמעתיה מעיקרא והא גמרה נפקא מינה לגירסא דינקותא וכבתה אין זקוק לה ורמינהו ד)דמצותה ה)משתשקע החמה עד שתכלה רגל מן השוק מאי לאו דאי לא אדליק מדליק וא"נ לשיעורה: ה דאי לא אדליק מדליק עד שתכלה רגל מן השוק ועד כמה אמר רבה בר בר חנה אמר ר' יוחנן עד דכליא ריגלא דתרמודאי: ת"ר ו)מצות חנוכה נר איש וביתו והמהדרין נר לכל אחד ואחד והמהדרין מן המהדרין ב"ש אומרים יום ראשון מכאן ואילך פותח והולך וב"ה אומרים ז)יום ראשון מדליק אחת מכאן ואילך מוסיף והולך אמר עולא פליגי בה תרי אמוראי במערבא ר' יוסי בר אבין ור' יוסי בר זבידא חד אמר טעמא דב"ש בנגד ימים הנכנסין וטעמא דב"ה בנגד ימים היוצאין וחד אמר טעמא דב"ש בנגד פרי החג וטעמא דבית הלל ח)דמעלין בקדש ואין מורידין אמר רבה בר בר חנה א"ר יוחנן שני זקנים היו בצידן אחד עשה כב"ש ואחד עשה כדברי ב"ה זה נותן טעם לדבריו בנגד פרי החג וזה נותן טעם לדבריו דמעלין בקדש ואין מורידין ת"ר ט)ה נר חנוכה מצוה להניחה על פתח ביתו מבחוץ אם היה דר בעלייה מניחה בחלון הסמוכה לרה"ר ובשעת הסכנה מניחה על שלחנו ודיו אמר רבא י)צריך נר אחרת [א] להשתמש לאורה ואי איכא מדורה לא צריך ואי אדם חשוב הוא אע"ג דאיכא מדורה צריך נר אחרת: מאי חנוכה דתנו רבנן יכ"ה בבסליו יומי דחנוכה תמניא אינון דלא למספד בהון [ב] ודלא להתענות בהון שכשנכנסו יוונים להיכל טמאו ט)כל השמנים שבהיכל וכשגברה מלכות בית חשמונאי ונצחום בדקו ולא מצאו אלא פך אחד של שמן שהיה מונה בחותמו של כהן גדול ולא היה בו אלא להדליק יום אחד נעשה בו נס והדליקו ממנו שמונה ימים לשנה אחרת קבעום ועשאום ימים טובים בהלל והודאה ך)תנן התם גיץ היוצא מתחת הפטיש ויצא והזיק חייב ס)כגמל שטעון פשתן והוא עובר ברשות הרבים ונכנסה פשתנו לתוך החנות ודלקה בנרו של חנוני והדליק את הבירה בעל הגמל חייב ל)הניח חנוני את נרו מבחוץ חנוני חייב רבי יהודה אומר בנר חנוכה פטור נ)אמר רבינא נ)(משום דרבה) זאת אומרת ס)נר חנוכה מצוה להניחה בתוך עשרה דאי ם"ד למעלה מעשרה לימא ליה היה לך להניח למעלה מגמל ורוכבו ודילמא אי מיטרחא ליה טובא אתי לאימנועי ממצוה: נ)אמר רב כהנא דרש רב נתן בר מניומי משמיה דרבי תנחום

נר

ב א מיי' פ"ד מהלכות מנוכה הלכה ו סמג לאוין סו עשין ה טוש"ע או"ח סימן תרעג סעיף ג: ג ב מיי' שם הלכה ה טוש"ע שם סעיף ב: יד ג מיי' שם הלכה ו טוש"ע שם סעיף ג: טז ד מיי' שם הלכה ה סמג שם טוש"ע או"ח סימן תרעג סעיף ג: טז ה מיי' שם טוש"ע שם סעיף ב: יז ו מיי' שם הלכה ג סמג שם טוש"ע או"ח סימן תרעג סעיף ב: יח ח מיי' שם הלכה ז ח טוש"ע שם סעיף ה: יט י מיי' פ"ג מהלכות מנוכה הלכה ג ו סמג שם טוש"ע או"ח סימן תרע סעיף ג: כ כ ל מיי' פ"ל מהל' נזקי ממון הלכה יג טוש"ע חו"מ סימן תיח סעיף יב: כא מ טוש"ע או"ח סי' תרעג סעיף ו:

מוסף רש"י

נץ. אמנציי"ן, היולאה מן אבוהו כאפפטים מכה עליו ב"ב כו:). את הבירה. בית גדול (ב"ק כב:). בגר חנוכה פטורה. שאלוה להניחה בבית"כ לפרסומי ניסא (שם).

תוס' ישנים

א) וכתב ליכא למימר דמי זה אמר אין מדליקין אמש ב"ש דהיינו בשבת ומשום דאיכא למיחש אבל בחול מדליקין דבשבת אין זקוק לה דל"ל למימר דלא אלא שאין מדליקין בחנוכה אלא מה שהוא מומר להשתמש לאורה:

גליון הש"ס

גמ' כל השמנים שבהיכל. עי' בהמצ"ס פ"ס מהלכות בית הבחירה הלכה ח ועיין בחמצוכה כתו כתובה מ"ש בשבת ועד סימן ג': **תוס'** ד"ה שהיה מונה וכו'. עיין לקמן דף כד ע"ב תוספתא ד"ה שהיכיבו וכוי:

הגהות הגר"א

[א] גמ"א (להשתמש לאורה) תפ"מ:

[ב] שם (ולא להשתמש בהנאה) תפ"מ:

לעזי רש"י

אישטינצילי"א. ניצוצות.

רבינו חננאל

אמר רב פתילות ושמנים שאמרו חכמים אין מדליקין בהם בחנוכה בין בחול בין בשבת. מ"ט קסבר כבתה אין זקוק לה ואסור להשתמש לאורה. מיתיבי מצותה משתשקע החמה ועד שתכלה רגל מן השוק, מאי לאו דאי לא אדליק מדליק הדר מדליק לה. ושנינן לא, אי לא אדליק נר של חנוכה עדיין לא יאמר כבר עבר זמנה אלא מדליק עד דכלי ריגלא דתרמודאי, אי נמי [ל]שיעורא דשמן דנר חנוכה כמה הוא, כדי שיהא דולק משקיעת החמה עד שתכלה רגלא מתרמודאי. ת"ר מצות חנוכה נר איש וביתו, והמהדרין נר לכל אחד ואחד, והמהדרין מן המהדרין ב"ה אומרים יום ראשון מדליק אחד מיכן והילך מוסיף והולך. פי' המהדרין, מהדרי מצות, כדאמרינן [ב"ק ט:] ולהדור מצוה עד שליש במצוה. ת"ר נר חנוכה מצוה להניחה על פתח ביתו מבחוץ, ואם היה דר בעלייה מניחה בחלון הסמוך לרה"ר, ובשעת הסכנה מניחו על שולחנו ודי. אמר רבא וצריך נר אחר לתשמישו. [ואי איכא מדורה לא צריך], ואי אדם חשוב הוא אע"ג דאית ליה מדורה צריך נר אחר לתשמישו.

Gemara Shabbos 21b [1]

Rav Zeira says in the name of Rav Masna, and some say Rav Zeira says in the name of Rav: the same oils and fats that the Rabbi's forbade to use for lighting of the Sabbos candles, they allowed them for lighting of the Chanukah candles.

Darchei Moshe: Orach Chaim 673:1 [2]

והמנהג הפשוט
להדליק בשעוה וכן כתב במנהגים (ר"א טירנא הל' חנוכה עמ' קמר)
דשעוה מצוה מן המובחר כמו בשמן זית וכתב מה"ד אברהם מפראג
וטעמא כי בודאי צליל נהוריה טפי מכל השמנים ובכל בו (סי' מר ד.) יש
מדליקין בנרות של שעוה ור"ף היה מצריך נרות ארוכות אמנם מצוה מן
המובחר בשמן זית שבו היה הנס עד כאן לשונו:

The simple custom is to light (Chanukah candles) with wax. Its also written in the book of customs that using wax candles is the best way to do the mitzvah, just like olive oil. Rav Avrahom from Prague says the reason for this is because the flame burns smoother than all other types of oils or fats. The Kol Bo writes there are those who use wax candles, and (when using wax) the Raf writes to make sure to use long candles (that will be able to last a significant amount of time). However, the best way to do the mitzvah is with olive oil, since the Chanukah miracle itself was with olive oil…

Chayei Adam 154:22 [3]

כב ד קַיְמָא לָן הַדְלָקָה עוֹשָׂה מִצְוָה, רוֹצֶה לוֹמַר שֶׁעִקַּר הַמִּצְוָה הוּא בִּשְׁעַת הַדְלָקָה. וְלָכֵן צָרִיךְ שֶׁתִּהְיֶה הַהַדְלָקָה בִּמְקוֹם מִצְוָתָהּ. וְאִם הָיָה מֻנָּח שָׁם נֵר דּוֹלֵק מִבְּעוֹד יוֹם, אֵינוֹ כְּלוּם, שֶׁהֲרֵי לֹא הִדְלִיק לְשֵׁם מִצְוָה, אֶלָּא יְכַבֶּנּוּ וְיַחֲזֹר וְיַדְלִיק, וְאֵינוֹ צָרִיךְ לְהַסִּירָהּ וְלַחֲזֹר וּלְהַנִּיחָהּ. וּמִטַּעַם זֶה גַּם כֵּן צָרִיךְ שֶׁיִּתֵּן בָּהּ שֶׁמֶן כְּשִׁעוּר שֶׁיַּדְלִיק חֲצִי שָׁעָה קֹדֶם שֶׁתֵּבֵרְךְ וְיַדְלִיק. אֲבָל אִם לֹא הָיָה בּוֹ כְּשִׁעוּר קֹדֶם שֶׁהִדְלִיק אַף־עַל־פִּי שֶׁאַחַר הַדְלָקָה הוֹסִיף בָּהּ שֶׁמֶן עַד שֶׁדּוֹלֵק אֲפִלּוּ כָּל הַלַּיְלָה לֹא יָצָא כֵּיוָן שֶׁבִּשְׁעַת הַדְלָקָה לֹא הָיָה בּוֹ כְּשִׁיעוּר, אֶלָּא יְכַבֶּנּוּ וְיַחֲזֹר וְיַדְלִיק. וּמִכָּל מָקוֹם לֹא יְבָרֵךְ, דְּיֵשׁ אוֹמְרִים דְּלֹא בָּעֵי שִׁעוּר. אוצר החכמה

The way we establish the law (of lighting the Chanukah lights) is that the lighting in the mitzvah. This means the main mitzvah is at the time you light the candles (as opposed to after it's already lit and burning). Therefore, the lighting has to be in the proper place for the mitzvah (not somewhere else and brought there afterwards). If a light was there from earlier in the day (and you want to use that as your Chanukah light), it doesn't work at all, due to the fact that you didn't light it for the sake of the mitzvah. Also because of this, you must put in the proper amount of oil to last half an hour before you make the blessing and light. If the proper amount to last half an hour wasn't there before, you don't fulfill your obligation of lighting. That's even if you add oil later on to last the whole half an hour (or even the entire night), because there wasn't enough there at the time of lighting. In that situation you have to extinguish the light and relight it again. However, don't make a blessing on that new lighting, since some authorites hold that you don't need an amount to how long the candles last (making the need for a new blessing on this lighting a doubt. Whenever we're in doubt as to make a blessing or not, we do not make the blessing, in order not to mention the name of G-d in vain ch"v).

Meorei Eish: Chapter 8 [4]

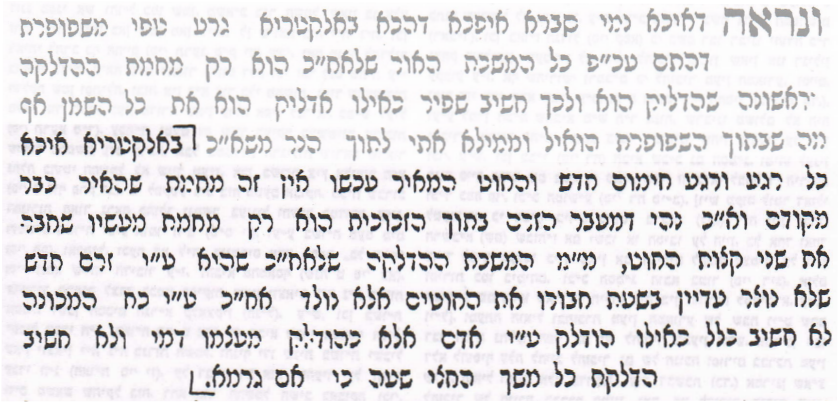

With an electric menorah, the heat that creates the light is being created anew every second. The string of light that you see now is not the same one as before. If so, it's true the only reason there is light coming through the glass bulb is because the two filaments are touching each other constantly. However, the constant light that you see afterwards is a brand new light that was not created at the time of connection between the filaments. It's born afterwards through the strength of the machine working constantly. Therefore, it's not considered at all as if it was lit through a person, but lit on its own. It therefore cannot be considered as if it was lit to last a half an hour except through a causative action (but not directly through you).

Yabi'a Omer (3) 35:7 [5]

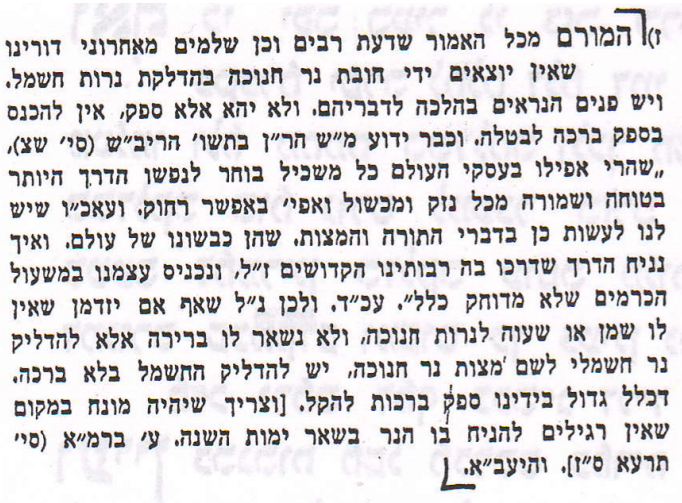

It comes out from all that was said that the majority of the great Torah sages of our generation hold you cannot fulfill your obligation of lighting a menorah for Chanukah with an electric menorah. There are many facets that seem like they're on their side, considering that it's a great doubt, and one should not enter themselves into a situation of possibly saying a blessing in vain. It's already known that which the Ran writes in the writings of the Rivash, "even in one's dealings with worldly matters, anyone with some intellect will choose the path that is most secure and free from potential damage, even if it be far-fethched. All the more so we should act in such a way with Torah and mitzvos, which are the language of the world. How could we leave over the way of our holy Rabbi's and enter ourselves into the path of the vine (a path full of danger) for no reason". Therefore it seems to me, even if one finds himself in a situation where he has no oil or wax candles to light the Chanukah lights and his only option is to use an electric menorah for the mitzvah, he should light without a blessing. This is due to the great principle we have, when in doubt, do not make a blessing. It also should be placed in a different spot than it's placed in all year round.

What is Chanukah?

Most people look at Chanukah as a nice holiday with some lights, singing, and a lot of oily foods (pass over some of those latkes and jelly doughnuts)! However, most people miss the point of Chanukah. In fact, many forget about the main miracle of Chanukah, the war that was won by the Jews over the Greeks. So what is Chanukah really and what are we celebrating? We all know at least about the miracle of the oil that lasted for eight days, but in essence there's so much more.

The Greeks enacted decrees against the Jews, trying to rid the Jews of their "Judaism." The three main decrees were no Shabbos observance, no bris milah, and no inaugurating the new moon (Rosh Chodesh). Each decree is a whole discussion in itself, and this is not the time or place. What is important though is the reaction of the Chashmonaim. The Chashmonaim decided that living in such a way was impossible and decided to put a stop to it. To make a long story short, they put a small army together and fought against the huge Greek army, eventually reconquering the holy temple. They won back the right to be Jews.

The obvious question is what were they thinking? They were outnumbered by more than 50:1. They had no chance! What possessed them to go fight, and actually win? It seems like it was a suicide mission.

In order to understand what was going on and really get the essence of Chanukah, we need a little history lesson. We come from Avrohom, Yitzchok, and Yaakov. If we look into their lives, we'll find a fascinating common denominator. Avrohom at the ripe old age of three was thrown into a burning hot furnace. He was killed by King Nimrod, and there are no Jewish people. But wait, yes there are! Avrohom miraculously was saved, and we're still here. Awesome! But wait, later in his life Avrohom and his servant single handedly fought against half the world (the real WW1), and was killed in battle. There goes the Jewish people. But wait again, no he wasn't! He defeated the 4 kings and made it out of battle unscathed. Crazy to think that Avrohom could make it out alive in such situations twice. in fact, Avrohom said to G-d that I am nothing but dirt and ash, referring to these two happenings in his life. To top it off, Avrohom and his wife Sarah were both barren. So guess no Jewish people considering they couldn't have kids! But wait, they had a son Yitzchok at the young ages of 100 and 90. We have a continuation to the Jewish people.

Yitzchok didn't exactly have it much easier on his end. He was slaughtered by his fathter at the age of 37, left to dead. But wait! Again saved in the nick of time. Avrohom at the last second was told not to slaughter Yitzchok, thus saving him. Furthermore, Yitzchok and his wife Rivka were also barren. And yet, they were able to have a son Yaakov.

This son Yaakov was chased after by his twin brother Eisav, his father in law Lavan, etc… They all tried killing him, and yet he made it out alive, with twelve sons. These twelve sons went down to Egypt, only to have their offspring enslaved as Egyptians slaves forever. We're still stuck there till this day. Actually, G-d intervened and destroyed the entire Egyptian nation, while sustaining us in the desert for 40 years. And this list goes on. Get the picture?!

If we look at our history, it makes less than zero sense in nature that we're still alive. In fact, it makes no sense that Jewish people ever existed. There is no such thing as nature with the Jewish people. Our lives are lives connected to G-d, beyond any physical world. If we live our life based on the physical world, without connecting to G-d and realizing it's all from him, we're nothing but mere dirt and ash. Literally!

The Chashmonaim understood that the only existence of the Jewish people is as a nation united with G-d through his Torah and mitzvos. Without it we have nothing, and with it we are everything, Therefore, the Chashmonaim knew they had to make a stand. Even though it seemed impossible, there is no impossible by the Jewish people. We make the impossible possible, the possible probable, and the probable definite. And that's the essence of Chanukah. Understanding that nature aint got nothin' on us! We are above it all and always will be. That's our destiny, and the only was we exist as a people. So when you light that Menorah, remember who you are, where you come from, and why you're lighting those lights. You are something amazing, beyond anything this world has to offer. Now go light up the world!

CONCLUSION

DISCLAIMER:

The views and opinions presented in this sourcesheet should not be taken as *halachah l'maaseh*.
Before applying these halachos to real-life situations, one must consult with a competent halachic authority.